

STUDIA
EUROPEJSKIE
STUDIES IN EUROPEAN AFFAIRS
Centrum Europejskie Uniwersytetu Warszawskiego

Rok 22 • Numer 2 • 2018



ISSN 1428-149X

Warszawa 2018

Recenzowany kwartalnik „Studia Europejskie – Studies in European Affairs”
wydawany przez:

Centrum Europejskie Uniwersytetu Warszawskiego

Al. Niepodległości 22, 02-653 Warszawa

Redaktor naczelny Programu Wydawniczego CE UW:
prof. dr hab. Bogdan Góralczyk

Redaktor naczelny kwartalnika:
doc. dr Artur Adamczyk

Redaktor gościnny:
dr hab. Tomasz Stępniewski, prof. KUL

Redaktor statystyczny: prof. dr hab. Adam A. Ambroziak

Redaktor techniczny: mgr Przemysław Bartuszek

Korekta językowa i redakcja stylistyczna: Studio Poligraficzne Edytorka
www.edytorka.pl

© Centrum Europejskie Uniwersytetu Warszawskiego 2018

ISSN 1428-149X

Nakład 400 egzemplarzy

Publikacja współfinansowana ze środków
Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego
oraz

Fundacji Konrada Adenauera w Polsce



Konrad
Adenauer
Stiftung

Realizacja na zlecenie Wydawcy
Oficyna Wydawnicza ASPRA-JR
e-mail: sekretariat@aspra.pl
www.aspra.pl

Spis treści

Od Redaktorów Naukowych (<i>Artur Adamczyk, Tomasz Stępniewski</i>)	7
--	---

ARTYKUŁY

<i>Konrad Świder</i> Europa Środkowa jako obszar projektowania geopolitycznego	11
<i>Tomasz Stępniewski</i> Inicjatywa Trójmorza: uwarunkowania geopolityczne i nowy model regionalnej współpracy	33
<i>Paweł Ukielski</i> Inicjatywa Trójmorza w polskiej polityce zagranicznej	45
<i>Martin Dahl</i> Inicjatywa Trójmorza z perspektywy niemieckiej	59
<i>Andrzej Szabaciuk</i> Migracje zarobkowe z Europy Wschodniej do państw Grupy Wyszehradzkiej po 2014 r.	73
<i>Adrian Moliński</i> Wpływ transformacji ustrojowej na sytuację demograficzną państw Grupy Wyszehradzkiej	97
<i>Monika Trojanowska-Strzęboszewska</i> Paradygmat bezpieczeństwa w polityce imigracyjnej UE	113
<i>Elżbieta Szyszlak</i> Imigracja i imigranci w kampaniach wyborczych w Republice Czeskiej w 2017 i 2018 r.	133
<i>Radosław Kupczyk</i> Analiza sytuacji gospodarczej Słowacji po wejściu do unii walutowej . .	151

Tomasz Napiórkowski

Piotr Stolarczyk

Rola kredytu eksportowego jako czynnika determinującego sprzedaż międzynarodową na przykładzie wybranych krajów UE 169

RECENZJE I OMÓWIENIA

European Union on the Global Scene: United or Irrelevant?,

red. Bogdan J. Góralczyk (rec. Krzysztof Jasiecki)..... 189

CENTRUM EUROPEJSKIE UNIwersytetu Warszawskiego

Sprawozdanie z ogólnopolskiego seminarium „Agresja i aneksja terytorium za wschodnią granicą Unii Europejskiej (przypadek Krymu i Donbasu)”, Lublin, 16 stycznia 2018 r. 199

Publikacje Programu Wydawniczego CE UW..... 201

Table of Contents

From the Editors
(*Artur Adamczyk, Tomasz Stepniowski*) 7

ARTICLES

Konrad Świder
Central Europe as a Geopolitical Projecting Area 11

Tomasz Stepniowski
The Three Seas Initiative: Geopolitical Determinants and a New Model
of Regional Cooperation 33

Paweł Ukielski
The Three Seas Initiative in Poland's Foreign Policy 45

Martin Dahl
The Three Seas Concept from the German Perspective 59

Andrzej Szabaciuk
Economic Migrations from Eastern Europe to the Visegrad Group
Countries after 2014. 73

Adrian Moliński
The Impact of Political Transformation on the Demographic Situation
of the Visegrad Group Countries 97

Monika Trojanowska-Strzęboszewska
'Security' Paradigm in the EU's Immigration Policy 113

Elżbieta Szyszlak
Immigration and Immigrants in Electoral Campaigns in the Czech
Republic in 2017 and in 2018 133

Radosław Kupczyk
Analysis of Economic Situation in Slovakia after Joining
the Monetary Union 151

Tomasz Napiórkowski
Piotr Stolarczyk
The Role of the Export Credit as a Determinant of International Sales
on the Example of Selected EU Countries. 169

BOOK REVIEWS AND DISCUSSIONS

European Union on the Global Scene: United or Irrelevant?,
ed. Bogdan J. Góralczyk (rev. Krzysztof Jasiecki) 189

**CENTRE FOR EUROPE
UNIVERSITY OF WARSAW**

Report on the International Seminar “Aggression and Annexation
of the Territory Behind the Eastern Border of the European Union
(the Case of Crimea and Donbas)”, Lublin, 16th of January 2018 199

Publishing Programme. 201

Od Redaktorów Naukowych

Od 2015 roku obserwujemy powolny wzrost znaczenia współpracy regionalnej w Europie Środkowej. Potwierdzeniem tego jest zgłoszona przez Polskę i Chorwację inicjatywa Trójomorza. Inicjatywa Trójomorza (ang. *Three Seas Initiative*, TSI) zainaugurowana została podczas szczytu w Dubrowniku (Chorwacja) w sierpniu 2016 roku. Inicjatywa ta jest aktualnie na etapie kształtowania swej istoty i specyfiki. Biorąc pod uwagę dynamikę i zmienność współczesnych stosunków międzynarodowych, być może nigdy nie osiągnie pełnej formuły działania. TSI zakłada zacieśnianie współpracy państw położonych między trzema morzami: Bałtyckim, Czarnym i Adriatyckim. W inicjatywie biorą udział państwa członkowskie Unii Europejskiej: Austria, Bułgaria, Chorwacja, Czechy, Estonia, Litwa, Łotwa, Polska, Rumunia, Słowacja, Słowenia i Węgry. Szerzej o Trójomorzu (uwarunkowaniach, celach i perspektywach) piszą w niniejszym tomie m.in. Konrad Świder, Paweł Ukielski, Tomasz Stępniewski i Martin Dahl.

Inicjatywa Trójomorza zakłada zacieśnianie współpracy państw członkowskich Unii Europejskiej. Stawia sobie za cel integrację państw na osi północ-południe przez rozbudowanie połączeń infrastrukturalnych (transportowych, energetycznych i telekomunikacyjnych). Zdaniem Polski i Chorwacji, czyli państw inicjujących projekt Trójomorza, celem jest przewyższanie podziału na wschodnią i zachodnią Europę. Co ważne, inicjatywa Trójomorza nie dąży do wyodrębniania tych państw Trójomorza jako alternatywy dla Unii Europejskiej. Trójomorze nie jest projektem konkurencyjnym wobec Unii Europejskiej, a jego głównym zadaniem jest zacieśnianie współpracy gospodarczej państw tego regionu, będących jednocześnie członkami Unii Europejskiej. Pojawia się pytanie o perspektywę rozszerzenia Trójomorza o państwa sąsiedzkie z Europy Wschodniej oraz Bałkanów Zachodnich. Jednakże nie można zapominać o tym, że zdaniem projektodawców udział w inicjatywie Trójomorza jest ograniczony do państw członkowskich Unii Europejskiej ze względu na konieczność

podkreślenia znaczenia tego projektu jako proeuropejskiego, mającego służyć Wspólnocie i jej dobru.

Niniejsza publikacja stanowi wynik współpracy naukowej Centrum Europejskiego Uniwersytetu Warszawskiego, Katedry Studiów Wschodnich Instytutu Nauk Politycznych i Spraw Międzynarodowych Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, Fundacji Konrada Adenauera w Polsce. Wyrażamy nadzieję, że tom dotyczący inicjatywy Trójmorza spotka się z przychylnym przyjęciem Czytelników.

Artur Adamczyk, Tomasz Stępniewski